

ПЛАНІ-СХЕМИ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ УЧНІВ

Як скласти історичний портрет

- I.** Напишіть, як відбувалося становлення особистості історичного діяча.
 1. Укажіть ім'я історичного діяча. Де й коли він народився?
 2. Де і в яких умовах він жив, зростав, виховувався?
 3. Як формувалися його погляди?
- II.** Визначте особисті якості й риси характеру історичного діяча.
 1. Як особисті якості діяча впливали на його діяльність?
 2. Які з його особистих якостей вам подобаються, а які — ні?
- III.** Охарактеризуйте діяльність історичного діяча.
 1. Якими були основні заняття (справи) його життя?
 2. Які успіхи й невдачі його супроводжували?
 3. Які верстви населення підтримували його діяльність, а які — ні? Чому?
 4. Хто був його однодумцями, а хто — противниками? Чому?
 5. Якими були наслідки його діяльності?
 6. Завдяки чому людство пам'ятає цю людину?
- IV.** Висловіть ваше особисте ставлення до історичного діяча.
 1. Які почуття викликає у вас його діяльність?
 2. Як ви ставитеся до засобів і методів його діяльності? Обґрунтуйте свою позицію.

Як скласти план

- I.** Уважно прочитайте текст, до якого вам треба скласти план.
- II.** Виберіть із нього лише той матеріал, який відповідає темі плану.
- III.** Поділіть текст на логічно завершені частини, знайдіть у кожній із них основну думку, чітко сформулюйте та запишіть її.
- IV.** Перед тим як записати план, перевірте, чи всі основні думки тексту знайшли в ньому відображення.

Як скласти повідомлення

- I.** Прочитайте в підручнику матеріал, за яким вам треба підготувати повідомлення.
- II.** Складіть орієнтовний план своєї розповіді.
- III.** Доберіть літературу, яка вам знадобиться під час роботи над повідомленням.
- IV.** Опрацюйте літературу, за потреби внесіть зміни до плану.
- V.** За планом запишіть зміст повідомлення або складіть його тези.
- VI.** Продумайте, який ілюстративний матеріал доцільно використати.
- VII.** Під час виступу з повідомленням намагайтеся говорити правильно, чітко й виразно.

Як працювати з історичним документом

- I.** З'ясуйте походження документа.
 1. Хто його автор?
 2. За яких історичних обставин з'явився документ?
 3. Що являє собою документ за змістом і формою (опис історичної події сучасником, оцінка події істориком, законодавчий акт тощо).
- II.** З'ясуйте, які завдання до документа вам слід виконати і що для цього потрібно (якщо документ має поглибити ваші знання про якесь історичне явище, подію чи особу, пригадайте, що вам уже відомо про це).
- III.** Прочитайте текст документа, з'ясуйте значення понять і термінів, що містяться в ньому.
- IV.** Спробуйте виконати завдання до документа. Якщо ви не можете цього зробити, уважно й повільно прочитайте текст ще раз, звертаючи увагу на зміст окремих речень.

